

A ת"ס
Intro

Today we will learn בע"ה of נדריים דף ט"ז
Some of the topics we will learn about include.

חומר בשבועות מנדריים
The ways in which שבועות are more stringent than נדריים,
1.

שבועה חל על דבר שאין בו ממש
A שבועה can take effect even on something that has NO
substance; such as

שינה, sleep;
דיבור, speech;
הליכה, walking;

However

נדריים אינו חל אלא על דבר שיש בו ממש
A נדר can only take effect on something that HAS
substance.

2.
שבועות ARE effective in the cases of

שבועה לא אוכל לך
הא שבועה שאוכל לך
לא שבועה לא אוכל לך

However

נדריים are NOT effective in the cases of

קרבן לא אוכל לך
הא קרבן שאוכל לך
לא קרבן לא אוכל לך

B חומר בנדריים מבשבועות
The ways in which נדריים are more stringent than שבועות.

1.
נדריים חלין לבטל את המצוה
A נדר is effective even when causing a transgression of a
Mitzvah. However,

שבועה אינו חל לבטל את המצוה
A שבועה is NOT effective to transgress a Mitzvah.

A

חומר בשבועות מנדריים

נדריים אינו חל
אלא על דבר
שיש בו ממש

שבועה חל
על דבר
שאינו בו ממש

קרבן לא אוכל לך
הא קרבן שאוכל לך
לא קרבן לא אוכל לך

שבועה לא אוכל לך
הא שבועה שאוכל לך
לא שבועה לא אוכל לך

B

חומר בנדריים מבשבועות

שבועה אינו חל
לבטל
את המצוה

נדריים חלין
לבטל
את המצוה

1 So let's review ...

The Gemara continues the discussion of various statements, whether they are effective:

The second half of the Mishnah at the bottom of the previous Daf taught 3 statements that are NOT effective:

קרבן לא אוכל לך
הא קרבן שאוכל לך
לא קרבן לא אוכל לך
מותר

And the Ran explains

1.
קרבן לא אוכל לך
מותר

As a שבועה it's not effective, because בחיי קרבן משתבע

He is swearing by the animal's life, which is NOT a שבועה.

As a נדר i is also not effective, because he's saying

קרבן יהא מזה שלא אוכל משלך
That which he does NOT eat shall be like a Korban, - which implies, but that which he DOES eat is not prohibited, which is NOT a נדר

2.
הא קרבן
שאוכל לך
מותר

With the ה"א as a separate word, this statement can only be understood as a שבועה, and it is NOT effective, because, משמע בחיי קרבן משתבע

3.
לקרבן
לא אוכל לך
מותר

As the Ran has the Girsa לקרבן, the Lamed with a Pasach - and certainly according to the Girsa לקרבן;

This statement can only be understood as a נדר.

And it's NOT effective, because he's saying;

That which he does NOT eat shall not be like a Korban -

And the only way this can be a נדר is by implication that

which he DOES eat IS like a Korban and prohibited.

However, this Mishnah

רבי מאיר היא

דלא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן

=====

מלאך

The following statements are NOT effective:

<i>As a נדר it is not effective because he is saying קרבן יבא מזה שלא אוכל מאלך</i>	קרבן לא אוכל לך	<i>בחיי קרבן מלאכי Swearing by the life of an animal is not a שבועה.</i>
<i>It is not effective, because he's saying; What he does NOT eat shall not be like a Korban</i>	הא קרבן שאוכל לך	<i>The only way this can be a נדר is by implication that which he DOES eat is like a Korban</i>
	לא קרבן לא אוכל לך מותר	

*However, this Mishnah
רבי מאיר היא
דלא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן*

2 The Mishnah here teaches 3 statements of שבועה that ARE effective:

Zugt Di Mishnah;

שבועה לא אוכל לך
 הא שבועה שאוכל לך
 לא שבועה לא אוכל לך
 אסור

And the Ran explains:

1. When a person makes a שבועה in which he says

שבועה
 לא אוכל לך
 אסור

Because,

משמע בשבועה לא אוכל לך

His intention is to impose a שבועה that he will NOT eat from his friend.

2.

When he states

הא שבועה
 שאוכל לך
 אסור

Because

לא משמע בחיי קרבן

הא שבועה לא אוכל לך when they say חיי קרבן

3.

When he states

לא שבועה
 לא אוכל לך
 אסור

Because

אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן

Regarding שבועות, Rebbe Meir holds that a negative statement DOES imply a positive statement for שבועות which are איסור גברא

2

The following statements are effective:

	שבועה	ולמי
	לא אוכל לך	בלבד לא אוכל לך
לא ולמי בחיי קרבן		
People do not mean	הא שבועה	
חיי קרבן	שאוכל לך	אמרינן ויכול לאו
when they say		אתה שומע הן
הא לבד	לא שבועה	Rebbe Meir holds
	לא אוכל לך	a negative statement
		does imply a positive
	אסור	statement for גברא

3 The Gemara questions a סתירה, in which our Mishnah rules that שבועה שאוכל לך אסור
 Because דלא אכילנא משמע
 These words לך שבועה שאוכל mean "I swear that I will NOT eat"
 However, from the Mishnah in Masechta שבועות which states שאוכל ושלא אוכל ואכלתי ושלא אכלתי
 It seems דאכילנא משמע
 The words לך שבועה שאוכל mean "I swear that I WILL eat?"

The Gemara offers two explanations

1.
 אביי says
 שאוכל שתי לשונות משמע
 לך שאוכל can be interpreted both ways, depending on the situation:
 הוא מסרבין בו לאכול
 ואמר אכילנא אכילנא
 ותו שבועה שאוכל
 When the host was pressuring him to eat, and he responded "I will eat, I will eat," and he then made a שבועה
 לך שאוכל; we say
 דאכילנא משמע

אבל אמר לא אכילנא לא אכילנא
 ותו אמר שבועה שאוכל
 If he responded "I will NOT eat, I will NOT eat," and then made a שבועה שאוכל לך; we say
 דלא אכילנא קאמר

2.
 רב אשי says that our Mishnah's statement שבועה שאוכל לך
 Must be amended to read שבועה שאי אוכל קאמר
 In which he split the word שאוכל into two words שאי אוכל, I will NOT eat.
 =====

4

We proceed to the next Mishnah:

זה חומר בשבועות מבנדרים

These were the ways in which שבועות are more stringent than נדרים.

The Gemara explains:

The above משניות which taught

קונם שאיני ישן

Is NOT effective

But

שבועה שאיני ישן

IS effective

Illustrates

חומר בשבועות מבנדרים

The Mishnah continues

וחומר בנדרים מבשבועות

And the following are ways in which נדרים are more stringent than שבועות.

כיצד

אמר קונם סוכה שאני עושה

לולב שאני נוטל

תפילין שאני מניח

When a person makes a נדר, a vow to prohibit himself from fulfilling a Mitzvah; for example; He makes a נדר from building a Sukkah, from shaking the Lulav or from putting on Tefillin;

בנדרים

אסור

בשבועות

מותר

These statements ARE effective as נדרים when he says;

קונם סוכה שאני עושה

And he would be prohibited to perform the Mitzvah.

However, they are NOT effective as שבועות when he says

שבועה שלא אשב בסוכה

And he would be permitted, and actually obligated, to perform the Mitzvah.

שאינן נשבעין לעבור על המצות

Because one CANNOT make a שבועה to transgress a Mitzvah -

4

5 The Gemara explains that the Pasuk states

'איש כי ידור נדר לה
או השבע שבועה וגו'
לא יחל דברו

That even when he makes a נדר לה, to prohibit a Mitzvah, the נדר is effective in which לא יחל דברו, he is prohibited to violate this נדר.

However, we do not interpret the Pasuk to attach the word לה' to the words after it, as follows:

'לה' או השבע שבועה וגו'
לא יחל דברו

That when he makes a לה' שבועה, the שבועה is effective.

Rather the Pasuk teaches

'או השבע שבועה וגו'
לא יחל דברו

דברו לא יחל

אבל מיחל הוא להפצי שמים

Only a שבועה for HIS personal matters may not be violated - But, a שבועה for Hashem's word must be violated, and a שבועה לבטל את המצוה is NOT effective.

The reason we interpret the Pasuk this way, that לה' only applies to נדרים, is because of the סברה mentioned many times;

נדר
איסור חפצא
שבועה
איסור גברא

As the Gemara with the Ran explain:

A נדר לבטל את המצוה is when he says

ישיבת סוכה עלי

The נדר is חל on the סוכה; he Assurs the סוכה.

Therefore, he may not sit in the סוכה, because

אין מאכילין לאדם דבר האסור לו

The Mitzvah cannot compel him to violate his נדר.

However, a שבועה לבטל את המצוה is when he says שבועה שלא אשב בסוכה

A שבועה is חל on the person; he Assurs himself in the מעשה שבועה, from sitting in the Sukkah, the Mitzvah itself.

This שבועה cannot be חל, and he must sit in the סוכה, because

ולא כל הימנו להפקיע עצמו ממצותו

(לשון הר"ן)

He cannot exempt himself from the Mitzvah, because

מושבע ועומד הוא מהר סיני

=====

5

איש כי ידור נדר לה'
או השבע שבועה וגו'
לא יחל דברו

Even when he makes a נדר לה' "to prohibit a Mitzvah" the נדר is effective - he is prohibited to violate this נדר.

Only a לבוניה for his personal matters is effective - but not a לבוניה לבטל את המצוה

שבועה
איסור גברא

נדר
איסור חפצא

שבועה שלא אשב בסוכה

ישיבת סוכה עלי

לבוניה

נדר

וא לא כל הימנו להפקיע עצמו ממצותו
מושבע ועומד הוא מהר סיני

6 The Gemara cites a second source for אין נשבעין לעבור על המצות
 Because the Pasuk states או נפש כי תשבע וגוי להרע או להיטיב
 A person is liable for a שבועה that restricts or benefits.

There is a היקש, a comparison, of הרעה to הטבה.
 מה הטבה רשות

Just as הטבה is a רשות, optional
 אף הרעה רשות

So too הרעה is a רשות.
 יצא נשבע לבטל את המצוה ולא ביטל

This excludes a שבועה to transgress a Mitzvah, in which he is NOT liable for this שבועה, because שאין הרשות בידו
 He does NOT have the option to transgress a Mitzvah.

The Gemara explains that the Pasuk of להרע או להטיב comes to teach למיפטריה
 מקרבן שבועה

He is exempt from bringing a Korban שבועה.
 And the Pasuk of לא יחל דברו teaches למיפטריה
 מן לאו דשבועה

He is NOT punished with Malkos for the Issur of שבועת ביטוי, violating his שבועה.

However, the Ran explains that when one makes a שבועה שבועה, he IS punished with Malkos for the Issur of שוא חל, making a שבועה in vain, since the שבועה was not חל.

=====

6 אין נשבעין לעבור על המצות

או נפש כי תשבע וגוי להרע או להיטיב

מה הטבה לאו

אף הרעה לאו

יצא נשבע לבטל את המצוה - ולא ביטל

לאין רשות בידו

איש כי ידור צדר להי' או השבע שבועה וגוי לא יחל דברו

או נפש כי תשבע וגוי להרע או להיטיב

למיפטריה מן לאו דשבועה

למיפטריה מקרבן שבועה

However, the Ran explains that when one makes a שבועה לבטל את המצוה, he is punished with Malkos for the Issur of שוא שבועת שוא

7 It is worthwhile to expand our discussion and review several points noted in the ר"ן and other ראשונים:

1.
Regarding the statement
ישיבת סוכה עלי
Since דבר שאין בו ממש is a ממש, the Ran amends it to read
קונם סוכה לישבתה עלי
He Assurs the Sukkah for the purpose of sitting in it;
However, תוספות says it's not necessary, because since, when he said ישיבת סוכה עלי he also mentioned the object, it's not considered a ממש; as opposed to קונם דבר שאין בו ממש, where he only mentions the act without an object.
=====

2.
The Ran makes the following distinction;
If someone says
קונם סוכה עלי
He is allowed to use the Sukkah for the Mitzvah, because when someone Assurs an object he is only forbidden to derive benefit from it - But he is allowed to do something with it which is not beneficial - for example, זורקו לים, throw it into the ocean. Therefore, in the case of קונם סוכה עלי יושב ישיבה של מצוה דמצות לאו ליהנות נתנו

However, in the case of our Gemara, where he said קונם סוכה לישבתה עלי He is NOT allowed to use the Sukkah for the Mitzvah, because since he mentioned a specific act, it's forbidden even without any benefit.

3.
A famous Kasha;
Why is he forbidden to sit in the Sukkah?
עשה דוחה לא תעשה
The עשה of סוכה should override the תעשה לא תעשה of נדר
The רשב"א answers that נדר is both a תעשה ועשה and לא יחל דברו
AND
ככל היוצא מפיו יעשה
Therefore,
אין עשה דוחה לא תעשה ועשה

7 ר"ן - ראשונים:

1 ישיבת סוכה עלי
דבר לאין בו ממש

קונם סוכה לישבתה עלי
He assurs the Sukkah ✓

2 קונם סוכה עלי
He is allowed to use the Sukkah for the Mitzvah
יושב ישיבה של מצוה דמורה דמורה לאו ליהנות נתנו

3 קונם סוכה לישבתה עלי
Why is he forbidden to sit in the Sukkah?
עשה דוחה לא תעשה
לא יחל דברו

אין עשה דוחה לא תעשה ועשה
ככל היוצא מפיו יעשה